

[Rasmussen (Gylling).]

Gasværker og Vandværker. Men jeg har aldrig rigtig kunnet forsones mig med den Tanke, at man skulde kunne oprette Værksteder, hvorved man paanøder de Mennesker, man forlanger Skat af, og hvis hele Forhold er afhængigt af, om de har en Virksomhed, Konkurrence.

Nu ved jeg meget vel, at man kan fremhæve, at det kan være nødvendigt, hvor en Sammenslutning af Mesterorganisationer har misbrugt deres Magt til at tage større Priser og bringe daarligere Varer frem til høje Priser. I et saadant Tilfælde mener man, at kommunale Institutioner har Konkurrenceret. Ja, hvis noget saadant kan paavises, kan det være rimeligt. Men i al Almindelighed tror jeg, at Konkurrencen er saa stor ude omkring blandt de Mennesker, der driver selvstændig Handel og Haandværk, at der sikkert ikke er Grundlag for det offentlige til at skride ind som Konkurrent. Jeg tror heller ikke, at den højtærede Minister har tænkt sig, at man paa nogen Maade skulde fremme en Udvikling, som gav det offentlige Lejlighed til at drive Konkurrence.

§ 22 har den korte Overskrift „Mester“-Navnet. Det er en Paragraf, som har givet Anledning til megen Diskussion. Jeg har bragt i Erfaring ved Samvær med Haandværkere forskellige Steder paa offentlige og private Møder, at man fra Haandværkets Side sætter meget ind paa dette „Mester“-Navn. Jeg kan ikke rigtig forstaa det. Hvad er der egentlig vundet ved, at man har en eller anden Titel, naar man ikke er i Stand til at udføre det, som denne Titel skulde give Vidnesbyrd om?

Jeg forstaaer godt det ideelle fra Haandværkernes Side, at man mener, at naar man igennem en fleraarig faglig Uddannelse har gjort sit til at hæve og hævde den Stand, man har valgt at tilhøre, ønsker man ikke, at enhver Fuskør skal komme og have samme Ret. Det maa være det, der er Grundlaget. Men paa den anden Side er Livet jo nu en Gang saadan, at mangan Haandværker, der kan have været en dygtig Svend, da han var 25 Aar, kan være en daarlig Mester, inden han naar de 50. Og mangan Haandværker, der har været en daarlig Svend i 25 Aars Alderen, kan være blevet en meget dygtig Mester og Arbejdsgiver, naar han er naaet de 50.

Det er meget vanskeligt, forekommer det mig, at lovgive paa dette Omraade, uden at man samtidig i nogen Grad vender tilbage til det gamle Lavsprincip. Skønt det ærede Medlem fra Venstre priste dette Princip, tror jeg dog ikke, at hans Parti paa

nogen Maade gaar ind for en Lovgivning, som strammer disse Forhold. Det vil mit Parti heller ikke.

Jeg tror imidlertid, at den Paragraf, jeg her omtaler, har faaet netop den rigtige Affattelse. Jeg tror, at man derigennem vil opnaa Sikkerhed for, at den dygtige Haandværker ogsaa er i Stand til at udfylde sit Mesternavn, og for, at Mesternavnet med Rette tilkommer ham.

Jeg vil dernæst gerne omtale et Forhold, som tidligere har været berørt, de Tilfælde, hvor et Selskab har mange Udsalg i samme Kommune. Jeg kan desværre ikke anvise nogen Vej til Imødegaaelse af disse uheldige Forhold, hvad de andre Ordførere heller ikke har kunnet.

Jeg kan godt nævne et Navn — det gør jo ikke saa meget, vi staar jo ret frit her. Jeg kan nævne Schous Sæbeindustri. Det er jo en meget stor Historie, som efterhaanden har oprettet 1 100—1 200 Udsalg Danmark over. Jeg kan ogsaa godt nævne en bestemt By. Jeg kan nævne Næstved, hvor jeg har haft Lejlighed til at konstatere, at dette Selskab dér har 10 Udsalg. Det er naturligvis med noget blandede Følelser, at Handelsstanden i Næstved ser paa, at der gaar en ret stor Sum Penge fra Næstved ind til denne dejlige By hver Fredag Aften. Det mener man er en Svækkelse af Erhvervslevet i Næstved.

Nu ved jeg meget vel — det har den højtærede Minister ogsaa udtalt —, at hvis en saadan Handelsvirksomhed kun sigter til, at Priserne bliver billigere for Forbrugerne, kan man ikke forsvare ved Lovgivningsmagt at skride ind heroverfor. Men jeg maa dog sige, at det forekommer mig en noget besynderlig Form for reel Handelsvirksomhed. Det er jo nemlig ikke saaledes, at en saadan Virksomhed indskrænker sig til at sælge de Ting, den selv producerer, men den udvikler sig til at blive noget af en „Tusindhandel“, hvor man kan faa alle mulige forskellige Ting gennem disse Udsalg.

Men herom indeholder Lovforslaget jo intet. Der kan maaske heller ikke gøres noget. Men jeg vil dog pege paa, at det efter min Formening er en noget uheldig Form for Handelsdrift.

Et Forhold, som ikke er fremdraget her i Dag, er Spørgsmaalet om Ejendoms-mæglere. Lovforslaget tager Sigte paa at stramme Vilkaarene for disses Virksomhed, saa den bliver noget mere lovformelig og planlagt. Det vil jeg takke den højtærede Minister for. Jeg har ikke haft saa meget at gøre med Ejendomshandler, men jeg har dog været noget med til saadanne; og